

Говор замјеника предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Илије Филиповића на Ванредној сједници Асоцијације европских сената у оквиру сесије "Улога горњих домова парламената у развијању културалног и међуцивизацијског дијалога"

Sankt Peterburg, 14. новембар 2008.

"Господине предсједниче,
Даме и господо,
Поштоване колеге,

Изнимна је част што вам се могу обратити на овом посебном засједању наше Асоцијације.

Допустите ми, господине предсједниче, да Вам, у име Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и особно, упутим искрене честитке у поводу обиљежавања петнаесте обљетнице Вијећа Федерације Федералне скупштине Руске Федерације и захвалим Вам на позиву за судјеловање на данашњем засједању.

Радује ме што сте за једну од тема предложили "Улогу горњих домова у развијању дијалога између култура и цивилизација". У данашњем глобализираном свијету, који је повезан више него икада, дијалог између култура и цивилизација придонosi међусобном упознавању, толеранцији и миру.

Према дефиницији, дијалог између култура и цивилизација глобалан је и укључује све цивилизације, све културе и све људе. Вјерујем да је за дијалог једнако потребан и добродошао сваки допринос. Свака културна традиција има непроцјењиву вриједност и саставним је дијелом опћега добра и културнога наслијеђа. Важно је да о овој теми, у дијалогу, судјелују сви - владе и парламенти, грађанско друштво и млади, медији, знанственици и умјетници.

Глобалистички покрет се шири, односи између држава јачају. Међуцивизацијски дијалог нема алтернативу, како у нашим парламентима тако и

у свим другим демократским институцијама.

Горњи домови парламената непосредно судјелују у том процесу остваривањем међусобних контаката и сусрета, размјењујући искуства, али и усвајањем закона који спрјечавају било коју врсту дискриминације и посебно штите културну баштину народа и националних мањина.

Од превеликог је значења у парламентима наших држава, а особито у горњим домовима, градити такве односе из којих ће произићи наш оптимистичан поглед на властиту будућност и бољитак свих у нашем окружењу. Начин је то стрпљивога стварања нужних предувјета за превладавање конфликта, којих, нажалост, у свијету има све више, а све с циљем отварања пута искреном и успјешном дијалогу, који ће нас, с поштовањем културних, вјерских, традицијских и других разлика, увести у најпожељнији цивилизацијски однос свеопћег мира и дубоког поштовања међу људима.

Дијалог између цивилизација може нам понекад изгледати као идеал, али сам увјерен да је то племенит и реалан пут који нам пружа низ могућности за међусобно упознавање и његовање толеранције. Увјерен сам у снагу људскога духа који превладава баријере и разноликост доживљава као богатство, а не као пријетњу.

Такођер, сматрам нашом дужношћу развијати дијалог између култура и цивилизација ради будућих нараштаја. У складу с Глобалном агендом за дијалог између цивилизација из 2001. године, дужни смо, управо зарад будућих нараштаја, стално побољшавати узајамно разумијевање и поштовање, које ће нас међусобно обогатити.

Требамо искористити сувремена технолошка постигнућа, бројна постигнућа у информатици и комуникацијама која су нам на располагању, за провођење разноврсних програма размјене међу младима, а исто тако и међу другим члановима наших друштава.

Посебице бих желио истакнути значај и богатство свих облика стваралаштва у култури и пожељети на том плану чешће сусрете културних посленика и скупина из цијеле Еуропе.

Парламенти могу много учинити потицањем влада да подрже различите

облике размјене у подручју културе и спорта, да подрже развој повијесног и културног туризма, да у образовне програме укључе течајеве о међукултурном дијалогу, да свима омогуће једнак приступ информацијама, знању и образовању и да потичу грађане на учење страних језика.

Са задовољством могу рећи да се и Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине све више укључује у овај процес, посебице оснивањем и активностима парламентарних скупина пријатељства, а такођер и усвајањем закона и изравном потпором заштити и промовирању права мањинских заједница у нашој земљи. Дом народа – горњи дом нашега Парламента - у томе има активну улогу, настојао је и настоји осигурати усвајање што је могуће квалитетнијих закона. Веома смо заинтересирани за размјену искустава с парламентима других земаља.

Сматрам нужним увијек и изнова међусобно се подсјећати на постојеће вриједности које су заједничке свим културама. Једна од њих је солидарност, у што смо се увјерили када су одређени дијелови нашег планета, нажалост, били погођени природним катастрофама.

Наша глобална међузависност и изложеност заједничким изазовима, као што су климатске промјене, да наведем само један, уче нас да видимо заједничку судбину цијелога човјечанства. Дијалог између култура и цивилизација мора бити саставни дио нашег свакодневног живота, а у мојој земљи, Босни и Херцеговини, и у Југоисточној Еуроци – чак и више него у другим дијеловима Еуроци. Све земље југоисточне Еуроци укључене су у европске процесе и посвећене су јачању мира, стабилности, демократије и поштовања људских права кроз стални дијалог.

Више него икада прије, потребан нам је отворен и искрен дијалог. Стална размјена мишљења и дијалог на свим раинама омогућит ће нам боље кориштење свих потенцијала који долазе из различитих култура и религија. Морамо створити предувјете за даљњи развој и стабилизацију политичких и господарских прилика у свим транзицијским земљама.

Онолико колико будемо спремни прихваћати друго и различито, толико ћемо брзо и квалитетно моћи градити мир и свјетлију будућност нама и нараштајима који долазе.

Увјерен сам да ће интензиван дијалог између култура и цивилизација

значајно придонијети бољем разумијевању различитих националних и културних група у нашим земљама и цијелој Еуроци. То може трасирати још боље односе између наших земаља и, дакако, чвршћу и садржајнију међупарламентарну сурадњу, посебице горњих домова државних парламената." (крај)